

Sygn. akt I C 1031/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Adrianna Gołuńska-Łupina

Protokolant: st. sek. sąd. Małgorzata Świst

po rozpoznaniu w dniu 04 października 2018 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank SA w W.

przeciwko A. B., J. B. (1), J. B. (2);

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) Bank SA w W. solidarnie na rzecz pozwanych A. B., J. B. (1), J. B. (2) kwotę 3617 zł. (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

Sygn. akt: **I C 1031/17**

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko J. B. (2), J. B. (1) oraz A. B., domagając się zapłaty na swoją rzecz kwoty 30.815,47 zł oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że dnia 08 maja 2012 roku zmarły, który dnia 08 maja 2012 roku zawarł umowę kredytu nr (...). Następnie na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 12 września 2013 roku wydanego w sprawie o sygn. akt VII Ns 1957/13 pozwani nabyli spadek po zmarłym. Powód wypowiedział umowę na skutek braku spłaty rat kredytu. Na roszczenie powoda składają się kwoty: 21.098,75 zł tytułem należności głównej, 6.281,82 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału, 3.428,62 zł tytułem odsetek za opóźnienie oraz 6,28 zł tytułem opłat i prowizji.

(pozew – k. 4-5v.)

Nakazem zapłaty z dnia 28 marca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc- e 128329/17, zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty – k. 6v.)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu podali, że nie posiadali wiedzy na temat zobowiązania zaciągniętego przez zmarłego J. B. (3), a także że samochód osobowy marki M. został zakupiony przez środki uzyskane z kredytu. Utrzymywali sporadyczne kontakty.

Po śmierci J. B. (3) pozwana J. B. (2) podejmowała próby zwrotu pojazdu powodowi, jednak powód dążył do momentu, kiedy możliwe będzie dochodzenie wierzytelności z całego majątku pozwanych. Nadto powód jeszcze dnia 09 czerwca 2014 roku twierdził, że pozwani nie są stroną umowy kredytu. Z tego też pozwani wywodzą, iż doszło do przedawnienia roszczenia.

(sprzeciw – k. 56-60)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 08 maja 2012 roku J. B. (3) zawarł z powodem (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu nr (...), na podstawie powód udzielił mu kredytu w kwocie 24.589,47 zł na zakup pojazdu marki M. (...), rok produkcji 1999, który służył mu do wykonywania działalności taksówek osobowych w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej. Zabezpieczenie spłaty kredytu stanowiło przewłaszczenie ww. pojazdu marki M. (...), nr nadwozia (...). Zgodnie z treścią § 3 umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie zawartej w dniu 08 maja 2012 roku w celu zabezpieczenia wierzytelności banku z tytułu ww. kredytu J. B. (3) przeniósł na powoda udział w prawie własności opisanego powyżej pojazdu marki M. (...) w wysokości 49/100. Natomiast, w przypadku m.in. wypowiedzenia przez bank umowy kredytu lub stwierdzenia przez bank niezgodności w dokumentach złożonych przez kredytobiorcę, jak również gdy okaże się, że dokumenty są fałszywe lub zawierają stwierdzenia niezgodne z prawdą, na bank miała przejść pozostała część udziału w prawie własności ww. pojazdu wynosząca 51/100 przysługująca przewłaszczającemu.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o umowę kredytu nr (...) – k. 37-38, umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie – k. 86-87, wniosek o udzielenie kredytu – k. 90-91, wydruk z (...) k. 94)

W dniu 15 czerwca 2013 roku J. B. (3) zmarł. Postanowieniem z dnia 12 września 2013 roku wydanym w sprawie o sygnaturze VII Ns 1957/13 Sąd Rejonowy w Gdyni stwierdził, że spadek po J. B. (3) nabyli z dobrodziejstwem inwentarza żona J. B. (2) oraz dzieci A. B. i J. B. (1) – wszyscy po 1/3 części spadku.

(dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 12 września 2013r. – k. 39)

Pozwana pozostawała w separacji z mężem. Pozwani nie posiadali wiedzy o zobowiązaniu J. B. (3) względem powoda. W dniu śmierci J. B. (3) pozostawił na posesji pozwanej ww. samochód. Po ustaleniu, iż bank jest właścicielem pojazdu pozwana wydała powodowi dowód rejestracyjny. Od lipca 2013 roku strony prowadziły korespondencję dotyczącą spłaty kredytu i odbioru ww. pojazdu przez powoda. Powód żądał od pozwanej kopii umowy kredytowej oraz wskazania jej numeru. Powód odmawiał powodce wydania kopii umowy kredytowej, argumentując, że nie jest ona stroną umowy. Pozwana była gotowa wydać pojazd. W czasie długoletnich rozmów, powód deklarował, że pojazd odbierze, jednak do tego nie doszło. Pozwana nigdy nie użytkowała tego pojazdu. Ostatecznie pojazd został odebrany przez powoda po uprawomocnieniu się wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni w sprawie o sygn. akt I C 950/17.

(dowód: korespondencja stron k. 138-149, przesłuchanie świadka E. D. – k. 150-152, płyta CD – k. 153, przesłuchanie pozwanej J. B. (2) – k.195, płyta CD – k. 197, zeznania pozwanej A. B. – k. 195-196, płyta CD – k. 197)

Pismem z dnia 26 września 2016 roku powód wezwał spadkodawców kredytobiorcy do zapłaty w ciągu 14 dni roboczych od dnia doręczenia, zaległości w kwocie 16.806,32 zł z tytułu kapitału kredytu, kwoty 6.183,04 zł z tytułu odsetek umownych, kwoty 2.812,19 zł z tytułu odsetek za opóźnienie oraz kwoty 3,14 zł z tytułu kosztów. W związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu pismem z dnia 27 października 2016 roku powód złożył spadkobiercom kredytobiorcy oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia. Powyższe pisma zostały doręczone pozwanym w dniu 04 listopada 2016 roku.

(dowód: wezwania z dnia 26.09.2016r. – k. 40-42 wraz z potwierdzeniami nadania – k. 43, wypowiedzenia umowy – k. 44, 46, 48 wraz z potwierdzeniami odbioru – k. 45-45v., 46-46v., 49-49v.)

Pismami z dnia 29 grudnia 2016 roku pozwani wezwani zostali do spłaty całości należności.

(dowód: wezwania z dnia 29.12.2016r. – k. 50-52)

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności nr (...) z dnia 28 czerwca 2018 roku zawartej pomiędzy powodem oraz (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. wierzytelność z umowy kredytowej nr (...) w stosunku do pozwanych J. B. (2) oraz A. B. przeszła na (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W..

(dowód: umowa cesji z dnia 28.06.2018r. – k. 169-179, klauzula poświadczeniowa – k. 182-182v., dokumenty – k. 183-189v., załącznik nr 1 – k. 190-192)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadka E. D. oraz dowodu z przesłuchania pozwanych J. B. (2) oraz A. O. zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy, Sąd nie dopatrywał się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej przedstawionych dokumentów prywatnych, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów ani nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Przedmiotowe dokumenty nie budzą również żadnych zastrzeżeń Sądu.

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania świadków oraz pozwanej. Zdaniem Sądu świadek zeznawał szczerze, zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą. Zeznania pozwanych także należało ocenić jako szczerze, spójne i nie budzące żadnych wątpliwości w świetle zasad logicznego rozumowania i zasad doświadczenia życiowego.

Sąd ograniczył się do rozważań w zakresie zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia, albowiem okazał się skuteczny, o czym mowa poniżej. Zgodnie z treścią art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej trzy lata. Kodeks cywilny nie definiuje tego pojęcia, pozostawiając tę kwestię orzecznictwu i nauce prawa cywilnego. Pojęcie działalności gospodarczej występuje na płaszczyźnie innych aktów normatywnych, w tym również na gruncie prawa publicznego. Banki niewątpliwie prowadzą działalność gospodarczą dokonując czynności określonych w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe tj. m.in. udzielając kredytów. Tym samym roszczenia wynikające z zawartych z bankiem umów kredytowych przedawniają się, zgodnie z art. 118 k.c., po 3 latach. W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości, iż roszczenie powoda wynikające z umowy kredytu z dnia 08 maja 2012 roku, jako roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej ulega przedawnieniu po upływie trzech lat. Okres upływu terminu przedawnienia należy liczyć od dnia wymagalności roszczenia. Zgodnie z art. 120 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Należność dochodzona w pozwie (kwota kapitału w wysokości 21 098 zł oraz odsetki umowne w kwocie 6281 zł. 82 gr.) wskazują, iż kredytobiorca J. B. (3) nie regulował należności z tytułu kredytu przed śmiercią tj. w dniu 15 czerwca 2013 roku (harmonogram spłat k. 37 verte). Spłat nie dokonywali również spadkobiercy J. B. (3). Tym samym zgodnie z § 10 umowy z dnia 08 maja 2012 roku bank uprawniony był do wypowiedzenia umowy kredytu w przypadku zwłoki z zapłatą kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu Kredytobiorcy (następców prawnych) do spłaty wymagalnych wierzytelności. Pozwana J. B. (2) w dniu 01 lipca 2013 roku zawiadomiła powoda o zgonie kredytobiorcy (vide: pismo – k. 138). Co więcej pozwana J. B. (2) złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po J. B. (3), co skutkowało wydaniem postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku w sprawie o sygn. akt VII Ns 1957/13. Powód w korespondencji z dnia 05 lutego 2014 roku kierowanej do pozwanej J. B. (2) poinformował, że dnia 27 listopada 2013 roku zwrócił się do Sądu Rejonowego w Gdyni z zapytaniem czy toczyło się postępowanie o nabycie spadku po zmarłym J. B. (3), twierdząc, że takowe postanowienie do dnia otrzymania pisma nie wpłynęło do powoda. W ocenie Sądu wątpliwym wydaje się, aby takie postanowienie nie wpłynęło do powoda, a nawet jeżeli tak było, to obowiązkiem banku było ponowne zwrócenie się o wydanie tego odpisu postanowienia. Należy zauważyć, że również powód posiadał uprawnienie do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia

spadku po zmarłym kredytobiorcy. Wobec powyższego, zdaniem Sądu, najwcześniejszym terminem, w którym powód mógł podjąć czynność wobec pozwanych, aby wyegzekwować wymagalne roszczenie i przerwać tym samym bieg przedawnienia roszczenia nastąpiło w momencie zawiadomienia go o zgonie spadkobiercy, tj. jak sam wskazuje dnia 01 lipca 2013 roku. Już w tamtym okresie istniały podstawy do dokonania wypowiedzenia. Jednak postawa powoda była bierna. Co więcej powód swoimi czynnościami uniemożliwiał pozwanej J. B. (2) uzyskanie informacji co do wiarygodności, informując ją, że nie jest ona stroną umowy. Nawet gdyby uznać, że powyższy termin nie jest najwcześniejszym, to za taki można byłoby uznać datę dowiedzenia się o spadkobiercach zmarłego. Natomiast gdyby powód nie posiadał wiedzy, iż wydane zostało postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku to winien z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku wystąpić. Oświadczenie powoda o wypowiedzeniu umowy kredytu złożone spadkobiercom kredytobiorcy dopiero pismem z dnia 27 października 2016 roku czyli ponad 3 lata od momentu zaprzestania regulowania należności z tytułu kredytu. Pozew wniesiony został dnia 30 stycznia 2017 roku, a więc po upływie 3-letniego terminu przedawnienia. Nawet przyjmując korzystniejszy dla powoda termin, od którego rozpoczął się bieg terminu przedawnienia, to nie sposób uznać, że do dnia 30 stycznia 2014 roku nie posiadał wiedzy o zgonie spadkodawcy oraz jego następcach prawnych. Podkreślić przy tym należy, że powód nie wykazał, aby nastąpiła przerwa albo zawieszenie biegu terminu przedawnienia.

Wobec powyższego na podstawie art. 117 § 1 i 2 k.p.c. powództwo w punkcie I. wyroku należało oddalić z uwagi na przedawnienie roszczenia nim objętego.

O kosztach Sąd orzekł w punkcie II. wyroku na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.) i uznając, że pozwani wygrali proces w całości zasądził od pozwanego na rzecz powódki całość kosztów procesu (1.159 zł.), na które składały się: opłata sądowa od pozwu (225 zł), opłata za czynności fachowego pełnomocnika – radcy prawnego w stawce minimalnej (900 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).